

MISIR TARIMI

Mısır, tropik, subtropik ve ılıman iklim kuşaklarına özgü, Antarktika hariç, hemen hemen dünyanın her yerinde; 58° kuzey ve 40° güney enlemleri arasında kalan alanlarda, deniz seviyesinden başlayarak rakımı 4000 metreye kadar olan, bol güneş alan bölgelerde yetişebilen, tek yıllık, kısa gün bitkisi olan bir sıcak iklim tahılıdır.

TOPRAK İSTEĞİ

Mısır bitkisi, verimli, derin, drenajı ve havalanması iyi, tuzluluk problemi olmayan, asitlik yönünden nötr (pH 6-7) olan hemen hemen her çeşit toprakta yetişir. Fazla bir toprak seçiciliği yoktur. Ancak yüksek taban suyu olan alanlarda mısır ekiminden kaçınılmalıdır.

TARLA HAZIRLIĞI

1. Ürün ekimlerde:

Mısır tarımına ayrılmış tarla, eğer boş ise, diğer bir ifadeyle nadas olarak ayrılmış ise, sonbaharda kulaklı pulluk ile yaklaşık 20 cm derinlikte sürülmeli ve ekimin yapılacağı bahar aylarına kadar öylece bırakılmalıdır.

Ekim yapılmadan hemen önce, toprağı yüzlek işleyen bir aletle (örneğin kazayağı gibi) toprak işlenmeli ve gerekli ekim öncesi gübreler ve varsa ekim öncesi toprağı karıştırılacak yabancı ot ilaçları da verilerek, toprak tırmıkla karıştırılmalıdır. Böylece tarla ekim için hazır hâle gelmiş olacaktır. Eğer sonbaharda tarla sürümü yapılamamış ise, ilkbaharda yapılacak ilk toprak işleme, toprağı devirerek işleyen kulaklı pulluk yerine, toprağı yırtarak yüzlek işleyen çizel gibi aletler kullanılarak yapılmalıdır.

2. Ürün ekimlerde:

Buğday, mercimek ve arpa biçiminden hemen sonra tarladan saplar kaldırılır. Çok derin olmamak şartı ile kazayağı, kùltivatörle işlenir. Tapan çekilerek düzleştirilen tarlaya pnömomatik mibzer ile ekim yapılır.

EKİM ŞEKLİ

Sıra Üzerine Ekim:

Mısır genellikle sıra halinde ekilir. Sıralar arası mesafe genellikle 65-75 cm arasında değişir. Bu mesafe, makineyle yapılan işlemler için yeterli alan sağlar.

Sıra Üzeri Mesafe:

Bitkiler arasındaki mesafe genellikle 20-25 cm olarak belirlenir. Hibrit çeşitlerde bu mesafeler çeşidin büyüme şekline, toprak yapısına ve sulama durumuna göre ayarlanabilir.

Ekim Derinliği:

Tohumlar, toprak yapısına ve nem durumuna göre 3-6 cm derinliğe ekilir. Hafif topraklarda tohum biraz daha derine ekilebilir.

Ekim Sıklığı:

Ekim sıklığı, mısır çeşidi, toprak verimliliği ve yetiştirme amacına göre değişiklik gösterir.

- **Tane Mısır Üretimi:** Dekara 6.000-8.000 bitki olacak şekilde ekim yapılır. Daha yoğun bir ekim, bitkiler arası rekabeti artırır ve tane dolumunu olumsuz etkileyebilir.
- **Silajlık Mısır Üretimi:** Daha sık ekim yapılabilir; dekara 8.000-12.000 bitki olacak şekilde planlanır. Bu durumda bitki boyu artar ve silaj için daha fazla yeşil kütle elde edilir.

TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Tel:0 (414) 318 51 00 Fax: 0(414) 316 08 62

Whatsapp : 0530 843 50 78

Yusuf Paşa Mah. 11 Nisan Fuar Cad. No:1

Eyyübiye / Şanlıurfa

www.sanlıurfa.bel.tr



**ŞANLIURFA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

MISIR YETİŞTİRİCİLİĞİ

OCAK 2025

YAYIM NO: 09



SULAMA

Susuz mısır tarımı asla düşünülmemelidir. Yetiştirme sürelerinin belirli dönemlerinde mutlaka su ihtiyacı karşılanmalıdır. Mısır bitkisi için kritik olan dört dönem vardır: fide dönemi, tepe püskülü öncesi, koçan püskülü çıkarma ve son olarak da tane dolum (koçan dolum) dönemidir.

Ancak tane verimi açısından en kritik dönem, tepe püskülü çıkarma döneminden iki hafta öncesi ile koçan püskülü çıkarma döneminden iki hafta sonrasına denk gelen periyottur. Gerçekte bu periyot bu kadar uzun değildir. En kritik dönem, tepe püskülü çıkışının hemen öncesi ile koçan püskülü çıkarma arasında geçen 10 günlük bir süredir. Ancak bu dönemi problemsiz atlatabilmek için, periyot başlangıcını tepe püskülü çıkışından iki hafta öncesine denk getirmek uygun olur.

Bu periyotta meydana gelebilecek herhangi bir kuraklık veya zamanında yapılamayan bir sulama, verimde önemli düşürlere neden olacaktır. Özellikle bu konuda çok dikkatli davranılmalıdır. Ayrıca bu dönemde yapılacak bir sulama ortam rutubetini yükselteceğinden, dölleme de katkıda bulunacaktır.

Sulama için sıra aralarına çiziler açılabilir. Açılan bu çizilere su verilerek sulama işlemi gerçekleştirilebilir. Ayrıca, ilk yıl maliyeti biraz yüksek olsa da damla sulama yöntemi de bir diğer sulama metodu olarak düşünülebilir. Bunların yanında yağmurlama sistemi de kullanılabilir. Yağmurlama sistemi ile mısır belirli bir yetiştirme dönemine kadar rahatlıkla sulanabilir. Ancak tepe püskülü çıkarma dönemi ile koçan püskülü çıkarma ve tozlanma-dölleme dönemlerinde yağmurlama sulamanın tozlanmaya olumsuz etkide bulunabileceği, bunun da tane bağlama oranında düşürlere neden olabileceği konusunda karşı görüşler de vardır. Ayrıca yağmurlama sulamanın bazı yaprak hastalıklarını teşvik edeceği de savunulmaktadır.

GÜBRELEME

Mısır bitkisi, vejetatif aksam miktarı bakımından diğer bitkilerden üstün olduğu için, bu bitkilere göre daha fazla bitki besin elementi tüketir. Optimum bir verim (hem tane hem de silaj verimi) için, tüketeceği bu miktarın toprakta hazır olması gerekir.

Mısır için tüm yetiştirme dönemi boyunca dekara 18-25 kg saf azot, 8-10 kg fosfor uygulaması yapmak gerekir. Kalın saplı bir bitki olduğundan, potasyum elementini de fazla miktarda tüketir. Ancak, ülkemiz toprakları genelde potasyum bakımından zengin olarak kabul edildiğinden, potasyum gübrelemesi pek önerilmez. Eğer yapılan toprak analizlerinde potasyum eksikliği ortaya çıkmışsa, bir miktar potasyum gübresi de ilave edilebilir.

Uygulanacak bu gübrelerin verilme zamanları da çok önemlidir. Azotun yarısı ile fosfor ve eğer gerekiyorsa potasyumun tamamı ekimden önce toprağa karıştırılmalıdır. Azotun geri kalan kısmı ise, bitkiler 40-50 cm boya (4-6 yapraklı dönem), diğer bir ifadeyle yaklaşık diz boyuna ulaştıkları zaman sıra aralarına serpilerek uygulanmalıdır. Azot gübresi hiçbir zaman üstten serpme yöntemi ile uygulanmamalıdır. Bu tip bir uygulama sonucunda, üstteki büyüme noktası ile yaprak koltuklarında birikecek azotlu gübre, bitki gelişimine zarar verebilir.

Bunların yanında, mısır bitkisi nötr ve nötr'e yakın (pH 6-7) topraklarda yetiştiği için, eğer toprağın asitlik değeri pH 6'nın altında ise kireçleme gerekebilir. Aslında kireç bir gübre değil, toprakta asit düzenleyicidir.

YABANCI OT MÜCADELESİ

Yabancı ot mücadelesinde kullanılabilecek herbisitler (yabancı ot ilaçları), kullanıldıkları dönemlere göre üç gruba ayrılır:

1. Ekimden önce toprağa karıştırılarak uygulananlar
2. Ekim sonrası fakat çıkıştan hemen önce kullanılanlar
3. Çıkış sonrası, yani direkt olarak yabancı otun yeşil aksamına uygulananlar.

Ülkemizde yaygın olarak çıkış öncesi toprak yüzeyi ilaçlaması yapılmaktadır. Mısır ekiminin hemen ardından, henüz çıkış olmadan tarla yüzeyi ilaçlanmaktadır. Mısır çıkış yaptıktan sonra, 15-20 cm boya ulaşıncaya, eğer tarla yüzeyi otlu ve geniş yapraklı otlar ağırlıkta ise ilaçlar kullanılabilir.

İlaç firmaları tarafından çeşitli formülasyonlara sahip ilaçlar zaman zaman piyasaya sürülmektedir.

HASTALIKLAR VE ZARARLILAR

Mısır bitkisi yetiştirme periyodu boyunca çeşitli etmenler (mantarlar, bakteriler, virüsler, nematodlar, kurtlar vb.) tarafından oluşturulan hastalık ve zararlı istilalarına maruz kalabilir. Çiftçi mısırı sürekli kontrol etmeli, hastalık ve zararlıların tespiti ile tedavisinde mutlaka uzmanların görüşüne riayet etmelidir.

HASAT

Mısır hasadı, olgunlaşmasını tamamlamış koçandaki nem oranı belirli bir seviyeye gelince yapılmalıdır. Bu amaçla olgunlaşmasını tamamlamış mısır tarlasından bir miktar koçan harmanlanarak tanelerdeki nem oranı tayin edilmelidir. En güvenli yöntem budur.

Bu işlemin yapılamadığı durumlarda ise, tane uçlarında oluşan siyah noktaların varlığı araştırılmalıdır. Mısırın olgunlaşmasını tamamlayıp tamamlamadığı, tanenin koçana bağlandığı uç kısmında oluşan “siyah nokta”nın varlığı ile anlaşılır. Koçanın orta kısımlarından rastgele alınan her 4 tanenin 3 tanesinde siyah nokta oluşmuş ise, mısır olgunlaşmasını tamamlamış demektir. Bu dönemde, nem oranı %30-35 civarında olup hasat için uygundur.

